

Τα έθιμα των Χριστουγέννων

Γιορτές

1

Χριστούγεννα

2

Πρωτοχρονιά

3

Θεοφάνεια

Τα Χριστούγεννα στολίζουμε...

χριστουγεννιάτικο δέντρο

καράβι

Τα έθιμα των Χριστουγέννων

Το Καράβι

Το ελληνικό παραδοσιακό καραβάκι αποτελεί παράδοση των παιδικών εποχών της χώρας μας, που τα παιδιά με αγάπη, χαρά και δημιουργικό νου κατασκεύαζαν τα παιχνίδια τους.

Αποτελούσε, όμως, και ένα είδος τιμής και καλωσορίσματος στους ναυτικούς, που επέστρεφαν από τα ταξίδια τους.

Ωστόσο, ως χώρα της θάλασσας, η Ελλάδα είχε το έθιμο του στολισμού του καραβιού. Το καράβι συμβολίζει την καινούργια πλεύση του ανθρώπου στη ζωή, μετά τη γέννηση του Χριστού. Έθιμο που υποχώρησε με το χρόνο, μπροστά σε αυτό του δέντρου.

Στην πόλη της Χίου την παραμονή της Πρωτοχρονιάς υπάρχει ένα έθιμο, τα αγιοβασιλιάτικα καραβάκια. Σύμφωνα με αυτό, οι ενορίες κατασκευάζουν πλοία, σε σύγκριση. Αυτά συναγωνίζονται μεταξύ τους ως προς την ποιότητα κατασκευής και ως προς την ομοιότητα με τα πραγματικά πλοία, ενώ οι ομάδες, το πλήρωμα, του κάθε πλοίου τραγουδούν κάλαντα.

Τα παιδιά λένε τα κάλαντα...
Να τα πούμε;

με το τριγωνάκι τους...

τρίγωνο

Τα έθιμα των Χριστουγέννων

Τα κάλαντα

Τα Κάλαντα αποτελούν δημοτικά ευχητικά τραγούδια που ψάλλονται κυρίως την παραμονή των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς (Αγ. Βασιλείου) και των Θεοφανίων. Παλιότερα τα κάλαντα ψάλλονταν το βράδυ από μεγάλους και παιδιά. Κύρια παραδοσιακά μουσικά όργανα που συνοδεύουν τα κάλαντα είναι το τρίγωνο, το λιαούτο, το νταούλι ή τσαμπούνα, η φλογέρα κ.ά.

Οι τραγουδιστές - οργανοπαίχτες των καλάντων ονομάζονται "καλαντιστές".

Ζωγράφισε τα κάλαντα

Κοίτα να δεις... Παιδί και Τέχνη

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ 1872
ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑΣ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ (1922)
Tadeusz Makowski

Βάλε τις εικόνες στον σωστό πίνακα

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ 1872
ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑΣ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ (1922)
Tadeusz Makowski

Τι λέει ο κάθε χαρακτήρας;

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΝΟΜΑΧΙΑ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ (1922)
Tadeusz Makowski

Κύκλωσε τα Μουσικά όργανα που βλέπεις στον πίνακα

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ 1872
ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑΣ

Κύκλωσε τα Μουσικά όργανα που βλέπεις στον πίνακα

© 2010 Νικόλαος Α. Παπαδόπουλος

ΠΑΙΔΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ (1922)
Tadeusz Makowski

ΕΥΧΕΡΟΝΟΤΟΥ

1

2

Explore

Animate

Πολωνία, Tadeusz Makowski 1922

Σαμάρια, Νικήφορος Λύτρας 1872

φάτνη...

φάτνη

φτιάχνουμε λαχταριστά γλυκά...

μελομακάρονα

κουραμπιέδες

δίπλες

και μυρωδάτο χριστόψωμο....

χριστόψωμο

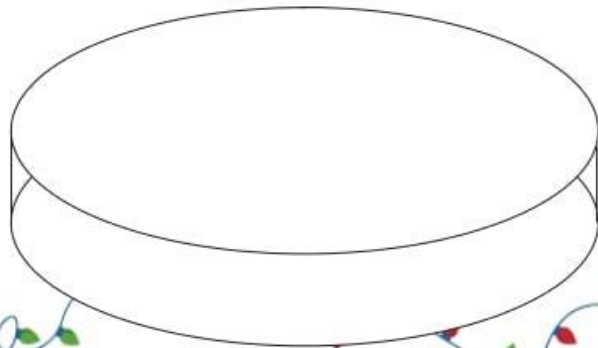
Τα έθιμα των Χριστουγέννων

Το Χριστόψωμο

Σύμφωνα με την παράδοση, την παραμονή των Χριστουγέννων η νοικοκυρά του σπιτιού, αφού τελείωνε όλες τις δουλειές του σπιτιού, έφτιαχνε το γλυκό αυτό ψωμάκι, το οποίο πάντοτε φρόντιζε να στόλισε με σταφίδες και καρύδια. Στη μέση του Χριστόψωμου άναβε ένα κερί, ενώ ο πατέρας θυμιάτιζε το σπίτι, το κάθε μέλος της οικογένειας χωριστά και το στάβλο, καθότι επρόκειτο για μια προσφορά που συμβολίζει την καλή υγεία των ζώων αλλά και την καρποφορία του εδάφους για τους αγρότες. Όταν έφτανε η σειρά του μικρότερου παιδιού, ο πατέρας κρατούσε το Χριστόψωμο πάνω από το κεφάλι του και το παιδί χοροπηδούσε τρεις φορές προσπαθώντας να το κόψει στα δύο. Στη συνέχεια, ο πατέρας έκοβε το πρώτο κομμάτι για τον Χριστό, το δεύτερο για το σπίτι και τα υπόλοιπα για το κάθε μέλος της οικογένειας (περίπου όπως κόβουμε και τη σημερινή βασιλόπιτα). Το έθιμο ήθελε το τραπέζι να παραμείνει στρωμένο και μετά το τέλος του γεύματος, ώστε να δειπνήσει και η Παναγία.

Στόλισε το χριστόψωμο

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΕΔΕΣΜΑΤΑ

Ενωσε την κάθε εικόνα με το σωστό αίνιγμα.

Είναι άσπροι και λαχταριστοί
με άχνη ζάχαρη πολλή.
Τι είναι;

Την τρώνε τα Χριστούγεννα ψητή
με ρυζάκι γεμιστή. Τι είναι;

Από μέλι είναι φτιαγμένα
με τέλεια μυρωδιά.
Κανείς δεν τρώει μόνο ένα,
είναι των Χριστουγέννων
τα γλυκά. Τι είναι;

Με σταυρώνουν και με κόβουν
με ευλάβεια πολύ
κι από την καρδιά μου παίρνουν
το τυχερό μου το φλουρί.
Τι είμαι;

Με πλουμίδα στολισμένο
και καρπούς είμαι φορτωμένο.
Κι έχω σκοπό σοβαρό
να τιμήσω το Χριστό!

Ανταλλάζουμε ευχές...

και δώρα...

δώρα

Τρώμε όλοι μαζί...

Την Πρωτοχρονιά κόβουμε τη βασιλόπιτα

βασιλόπιτα

Και βρίσκουμε το τυχερό φλουρί της

φλουρί

Την Πρωτοχρονιά σπάμε και ένα ρόδι για
καλοτυχία την καινούρια χρονιά

ρόδι

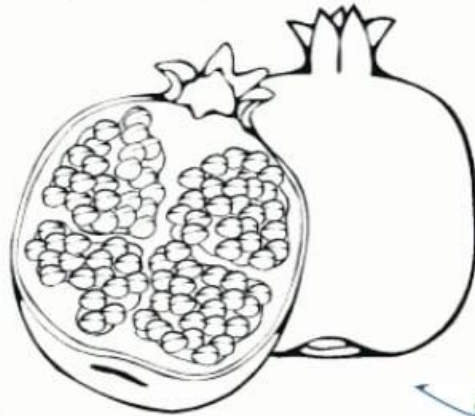
Τα έθιμα των Χριστουγέννων

Το Ρόδι

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία και ο νοικοκύρης κρατάει στην τσέπη του ένα ρόδι, για να το λειτουργήσει. Γυρνώντας σπίτι, πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι της εξώπορτας – δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του – και έτσι να είναι ο πρώτος που θα μπει στο σπίτι, για να κάνει το καλό ποδαρικό, με το ρόδι στο χέρι. Μπαίνοντας μέσα, με το δεξί, σπάει το ρόδι πίσω από την εξώπορτα, το ρίχνει δηλαδή κάτω με δύναμη, για να σπάσει και να πεταχτούν οι ρώγες του παντού και ταυτόχρονα λέει: "με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος κι όσες ρώγες έχει το ρόδι, τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη τη χρονιά".

Τα παιδιά μαζεμένα γύρω-γύρω κοιτάζουν οι ρώγες, αν είναι τραγανές και κατακόκκινες. Όσο γερές κι όμορφες είναι οι ρώγες, τόσο χαρούμενες κι ευλογημένες θα είναι οι μέρες που φέρνει μαζί του ο νέος χρόνος.

Τα Θεοφάνεια ο ιερέας πετάει το Σταυρό στη
θάλασσα...

και πολλοί άνθρωποι κολυμπάνε για να τον
πιάσουν

